

Onderzoeks verslag

Canon van Amsterdam

Nienke Meijer

nienkedesign@outlook.com

7 mei 2024

Inhoudsopgave

Nienke Meijer

✕ Gemeente
✕ Amsterdam
✕ Stadsarchief

Opdracht onderzoek	Blz. 3
Opdrachtgever onderzoek	Blz. 4
Doelgroep onderzoek	Blz. 5
Media onderzoek	Blz. 6
Vragen voor de klant	Blz. 7
Bronvermelding	Blz. 8

7 mei 2024

Opdracht Onderzoek

Nienke Meijer

✕ Gemeente
✕ Amsterdam
✕ Stadsarchief

De opdracht

Voor de opdracht hebben we een vitrine uit de schatkamer gekregen. De vitrine die ik heb gekregen is vitrine 2, Bidden en vechten. Voor deze vitrine wordt een app ontwikkeld om kinderen te uitnodigen meer de schatkamer te ontdekken. Ze hopen doormiddel van deze app het gevoel te geven dat de schatkamer niet zo eng is. De doelgroep die hoort bij deze opdracht zijn gezinnen uit Amsterdam met jonge kinderen uit groep 8.

De app

Ik focus mij op het ontwikkelen van de app die in de schatkamer gebruikt gaat worden. Ik ga een klikbaar prototype maken in XD. Het onderwerp voor mijn onderdeel is de Stille Omgang, een jaarlijkse bedevaart door Amsterdam. De stille omgang herdenkt het Mirakel van Amsterdam uit het jaar 1345. Een hostie kwam hier wonderbaarlijk heel uit het vuur. Met de app willen we het verhaal verduidelijken voor de kinderen.

Het mirakel van Amsterdam

In 1345 gebeurde er iets wonderbaarlijks in Amsterdam. In een huis aan de Amsterdamse Kalverstraat, braakte een man een hostie uit. De hostie werd in het vuur gegooid maar kwam er wonderbaarlijk heel uit. Dit 'Mirakel van Amsterdam' trok veel pelgrims aan van heinde en verre, ook de latere keizer Maximiliaan. De stad nam toe in populariteit en verkreeg in 1489 het recht om een keizerskroon in haar wapen te gebruiken.

Het huis van het wonder werd verbouwd tot kapel, de Heilige Stede. Hier was de hostie voor de pelgrims te zien. De protestanten kaapte de kapel, waardoor ze de herinnering voortzette in de Begijnhofkapel. Het Mirakelprocessie moest na een tijdje stoppen wegens de protestanten. In 1887 werd het weer opgepakt en werd het de Stille Omgang. Tot irritatie van de protestanten. In 1908 hebben ze de kapel laten afbreken om een nieuwe kerk te bouwen.

Nieuwe zijde

Er word ondertussen een nieuwe zijde geboren. De protestanten vonden het raar dat de hostie zo werd aanbeden en namen om die reden in 1578 de kapel in. Dit zorgde voor opstanden tussen de nieuwe en oude zijde.

Vechtpartijen

Na het Mirakel van Amsterdam was er veel rivaliteit tussen de oude en nieuwe zijde. Er ontstonden veel vechtpartijen tussen de oude en nieuwe zijde. Om een bloedbad te voorkomen, greep het bestuur in. Er werden maximale lengtes aan messen vast gesteld en vechtersbazen werden onmiddellijk gestraft.

Twee keer per jaar op Sacramentsdag na 12 maart, droegen de Amsterdammers de wonderhostie door de stad. Amsterdam werd in 1578 een protestantse stad. Het bestuur schafte toen de hostievereringen af.

7 mei 2024

Opdrachtgever Onderzoek

Nienke Meijer

✕ Gemeente
✕ Amsterdam
✕ Stadsarchief

Stadsarchief Amsterdam

Het stadsarchief van Amsterdam bewaart alle soorten papieren en foto's. Ze slaan alleen de documenten van Amsterdam op. Het gebouw waar deze documenten allemaal opgeslagen liggen, ligt aan de Vijzelstraat. Voorheen was het een hoofdkantoor van de ABN AMRO. Het gebouw had oorspronkelijk de naam 'De spekkoek', maar is inmiddels vernoemd naar zijn architect Karel de Bazel.

Bert de Vries is de directeur van het stadsarchief. De belangrijkste taken van het stadsarchief zijn verwerven, beheren en beschikbaar stellen van Amsterdams archief en documentair erfgoed. Ze beschikken documenten die op één rij 55 km lang zou zijn. Ze beschikken aan documenten die zo'n 750 jaar oud zijn.

De schatkamer

In de schatkamer zijn 12 vitrines met verhalen over de geschiedenis van Amsterdam. De verhalen zijn onderwerpen die grote impact hadden op de stad. Er zijn verhalen die gaan van slavernij tot aan de jodenvervolging. Ook een verhaal over de provo's en zelfs over het mirakel van Amsterdam.

Toen de ABN AMRO nog in bezit was van het gebouw, was de schatkamer een save-deposit. De ruimte was volledig wit geschilderd en de trap was afgebrokkeld. De schatkamer is gerenoveert tot oude staat. Aan de hand van foto's hebben ze de schilderijen die voorheen op de muur te vinden waren opnieuw geschilderd. De lampen die er hingen hebben ze laten na maken en zijn ook weer opgehangen en de tegels op de vloer zijn bijgewerkt.

Wat is er allemaal te vinden?

Bij het stadsarchief kan je allerlei soorten documenten vinden. Denk aan bijvoorbeeld geboorte- huwelijks- of overlijdensakte. Dit is met name als je in Amsterdam woont. Ook kan je stambomen onderzoeken. Je kan de geschiedenis van plekken onderzoeken denk bijvoorbeeld aan de Tweede Wereldoorlog. Je kan kranten bekijken uit verschillende jaren, het gaat helemaal terug tot aan het jaar 1627.

Je kan er binnen zitten, of dingen op internet opzoeken. Ze hebben een cafe en een studeer ruimte. Ze hebben verschillende vergader zalen en op de 2/3 bovenste verdiepingen liggen alle documenten opgeslagen. Daarnaast hebben ze ook nog een andere locatie met documenten.

Waarom is het stadsarchief belangrijk?

Archiveren is een manier om te leren van het verleden. Door te archiveren gaat de geschiedenis niet verloren, kunnen mensen meer te weten komen over hun stamboom of leren ze meer over wat er allemaal is gebeurd in hun straat. Gemeente hebben een lange geschiedenis en zijn veel betrokken bij het leven van hun inwoners.

Ze zorgen dat alles geordend wordt en zo beter toegankelijk is. Je moet wel zelf de documenten aanleveren. Het stadsarchief zal niet zelf de documenten komen aanvragen.

7 mei 2024

Doelgroep Onderzoek

Nienke Meijer

✕ Gemeente
✕ Amsterdam
✕ Stadsarchief

De algemene doelgroep

Het stadsarchief heeft een grote doelgroep. De doelgroep waar ze zich op focussen is Amsterdammers. Ze zien vooral ouderen bij het stadsarchief naar binnen wandelen. De doelgroep is natuurlijk zo breed omdat er veel informatie te vinden is die voor iedereen relevant kan zijn. Jonge kinderen worden toch minder aangetrokken om het stadsarchief te bezoeken.

Ouderen weten vaak wat een stadsarchief is en zullen vast ook wel weten dat ze bepaalde documenten kwijt kunnen bij het archief. Hierdoor gaan ouderen ook eerder heen om informatie te onderzoeken, eventueel te kijken naar een stamboom of kijken wie er voor hun in het huis heeft gewoond waar ze nu in wonen.

Waarom geen jonge kinderen?

Onder de jongeren en met name jonge kinderen is het stadsarchief niet bekend. Voor hun is niet duidelijk wat een stadsarchief inhoudt en wat je er allemaal kan doen en vinden. Het stadsarchief organiseert wel evenementen speciaal voor jonge kinderen in de hoop ze enthousiast te maken, waardoor ze langskomen.

Voor kinderen zal vooral de geschiedenis van Amsterdam interessant zijn. Hier zijn natuurlijk verschillende dingen mee te doen. Zo zijn de touren en escape rooms een leuk idee om meer kinderen naar het stadsarchief te krijgen.

Hoe lossen ze dit op?

Het stadsarchief lost dit met name op doormiddel van speurtochten en leuke tours voor kinderen. De schatkamer is een leuke plek voor jonge kinderen om de geschiedenis van Amsterdam te ontdekken. 1 van de leuke opdrachten die het archief voor kinderen aanbied is ‘De Archief Challenge’. Het is vooral voor basisschool klassen groep 7 en groep 8. In deze challenge maken ze kennis met het stadsarchief. Deze challenge wordt gespeeld in de schatkamer.

De leerlingen spelen een escape game en doormiddel van samenwerken kunnen ze er uit komen. Ze spelen in groepjes 5 spellen. Door codes te kraken spelen ze uiteindelijk een archiefdoos vrij. Zo ontdekken ze spelenderwijs de geschiedenis van amsterdam.

7 mei 2024

Media Onderzoek

Nienke Meijer

✕ Gemeente
✕ Amsterdam
✕ Stadsarchief

Wat gebruikt het stadsarchief?

Het stadsarchief heeft gebruik gemaakt van apps voor bezoekers. Ze hebben grote schermen staan in de ruimte waar ook van alles op te doen is. De apps die voorheen gebruikt zijn, zijn niet meer bekend. Ik heb Tamar hiervoor vragen gesteld. Ze vertelde mij dat de apps ook niet meer te vinden zijn. Ze hebben dus wel gebruik gemaakt van apps om het bezoek interactiever te maken.

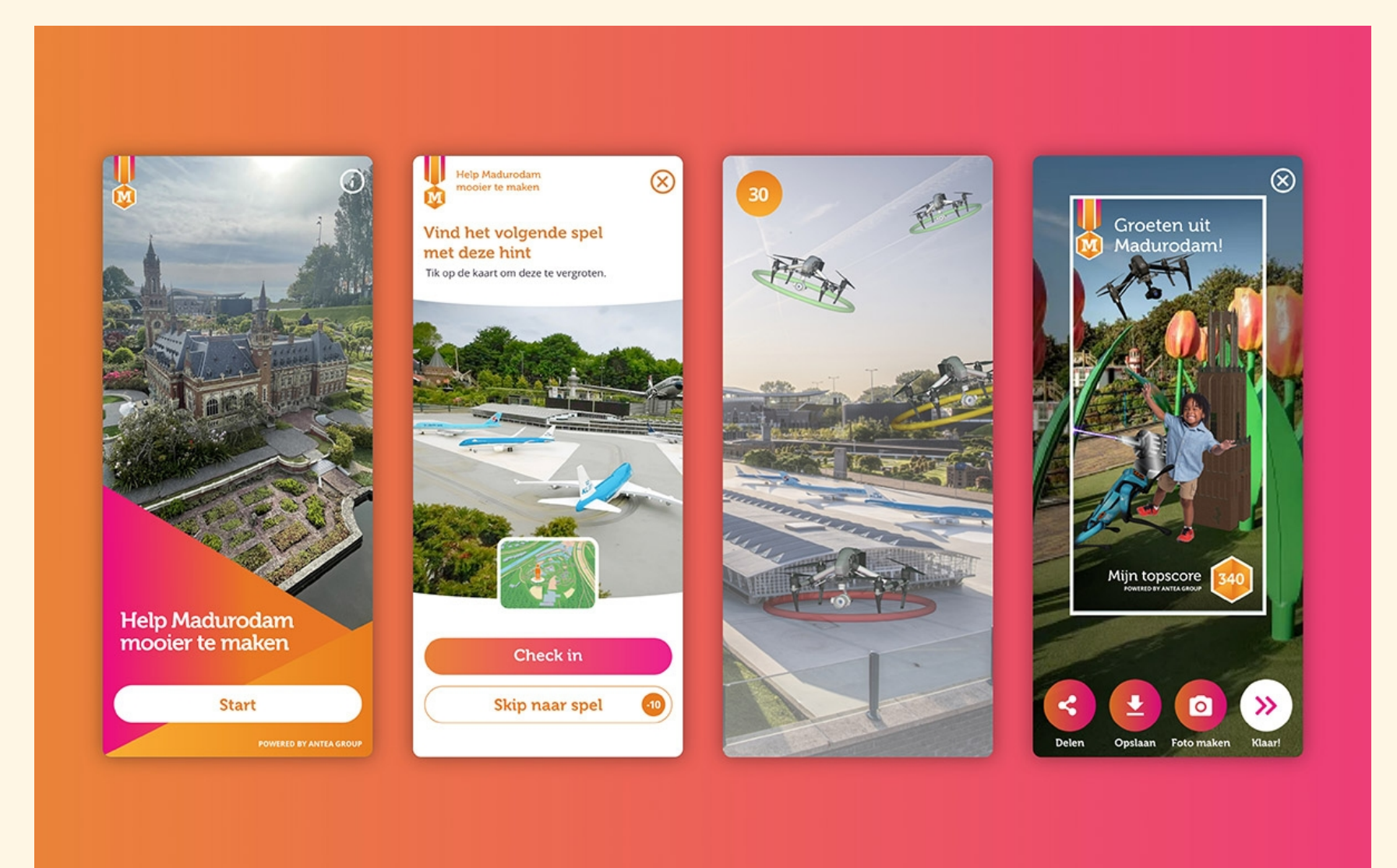
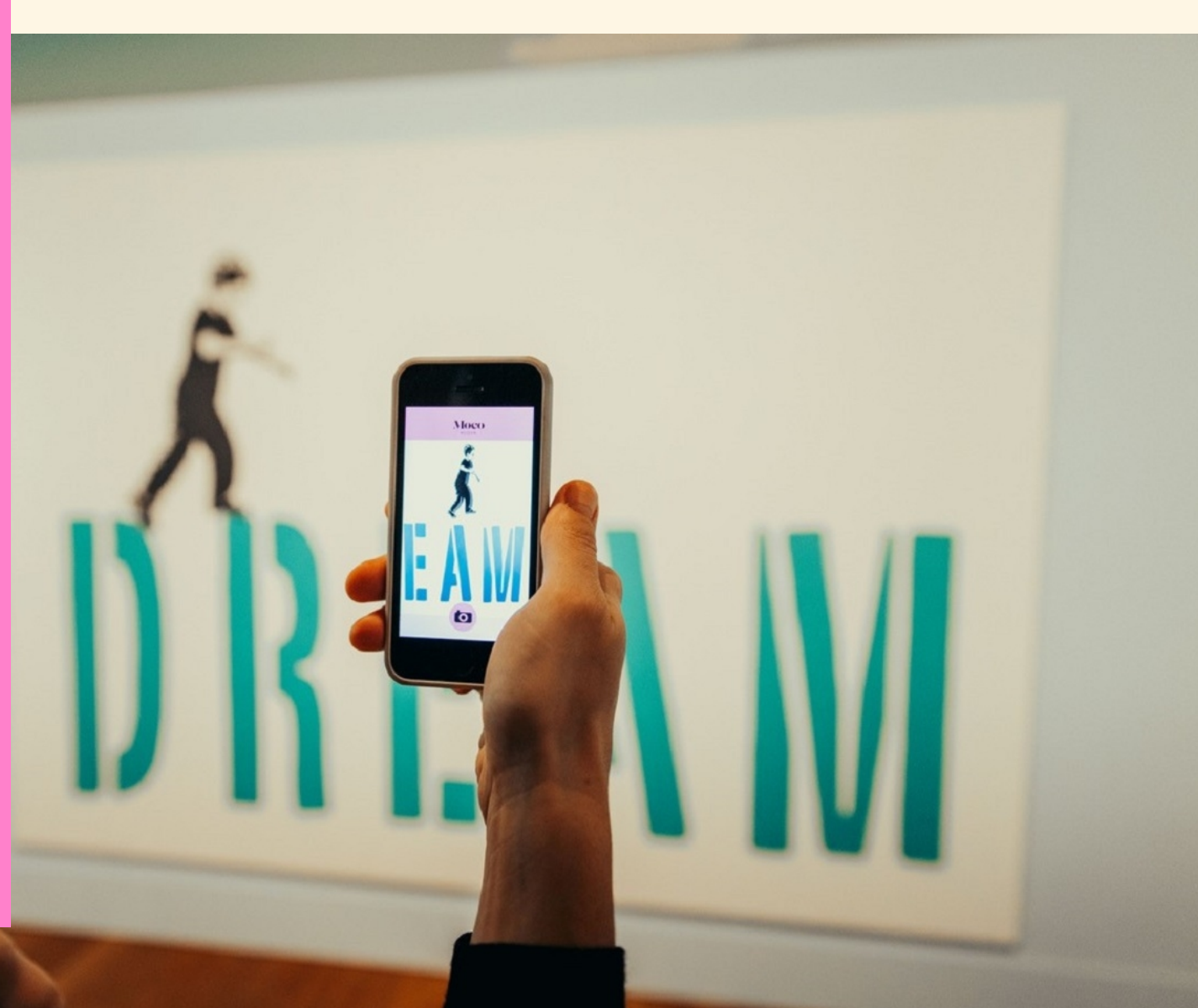
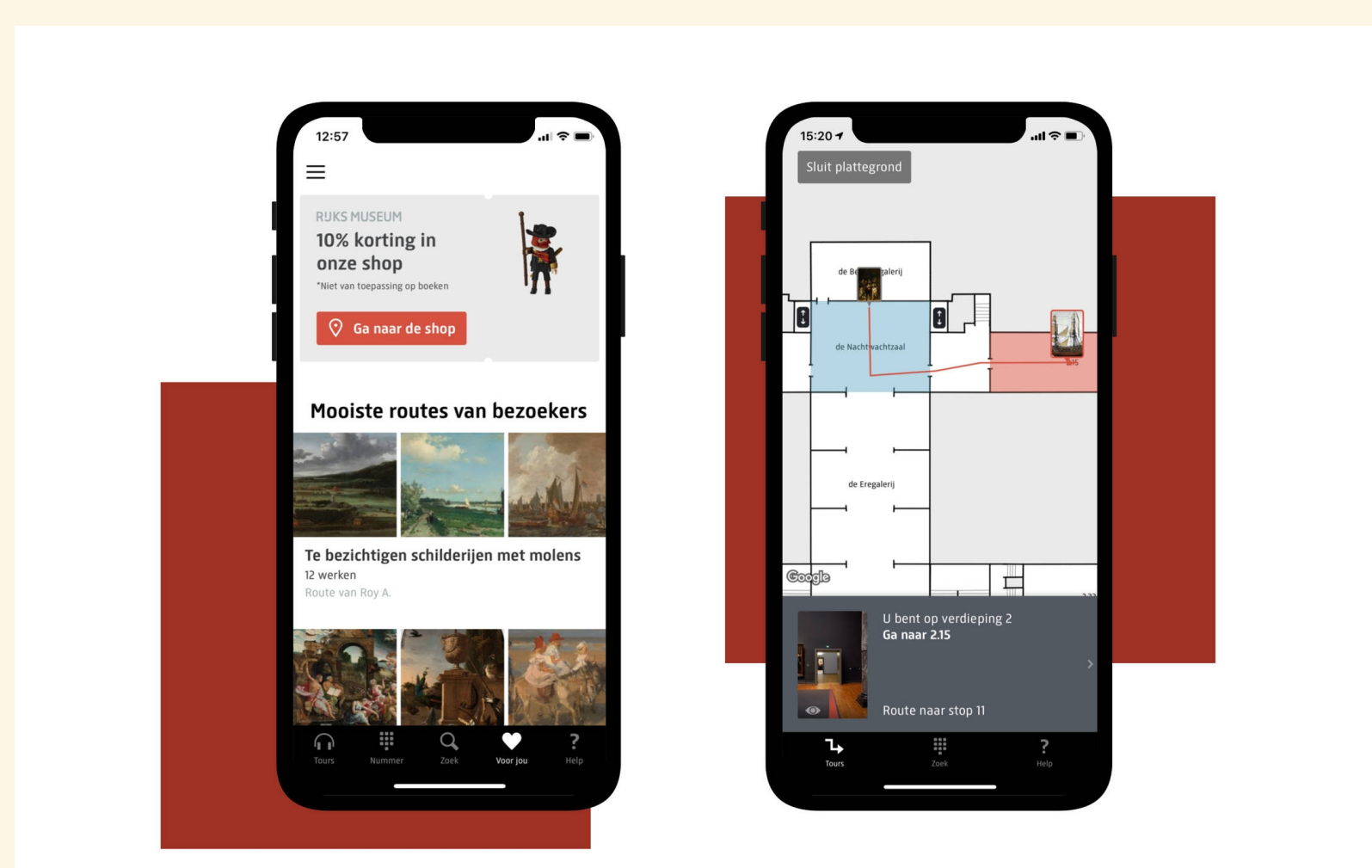
Wat doen anderen?

Het Rijksmuseum: Het Rijksmuseum heeft hun eigen app. Met deze app kan je je ervaring verbeteren en meer ontdekken. Je kan de collectie op je telefoon zien, tickets bekijken en multimediateurs beluisteren. Iets wat ze tegenwoordig in de app hebben zitten is dat je je eigen route kan maken. Kies uit categorieën om exact te zien wat jij wilt zien.

Moco museum: Het Moco museum maakt ook gebruik van een app. Met deze app kan je kunstwerken tot leven laten komen. Bijvoorbeeld het jongetje wat over de letters 'dream' heen rent. Als je zonder de app naar het kunstwerk kijkt gebeurt er niet veel. Met de app maak je het kunstwerk interactief.

Madurodam: Met deze app kan je Nederland op zijn best ervaren. Doormiddel van informatie, spelletjes en een route kom je meer te weten en worden de kleine dorpjes en steden een stuk leuker.

Inspiratie

Conclusie

Wat ik van de andere apps kan mee nemen is misschien het interactieve gedeelte van het Moco museum. Het kan leuk zijn dat als je de foto van de stille omgang filmt, dat je dan mensen ziet lopen in stilte. Omdat ik geen concreet beeld kan vinden van de oude apps die het stadsarchief heeft gebruikt ga ik me vooral focussen op die elementen die andere museums gebruiken.

7 mei 2024

Vragen aan de klant

Nienke Meijer

✕ Gemeente
✕ Amsterdam
✕ Stadsarchief

- Wat is het budget?
- Staat de tablet in de ruimte of krijgen ze een tablet mee de ruimte in?
- Moeten we ons houden aan een huisstijl?
- Hoelang moet de app experience zijn?
- Wordt het 1 grote app of meerdere apps?
- Kunnen jullie de terugkoppeling naar het heden nog wat verduidelijken?
- Wordt er binnen het stadsarchief al gewerkt met een app voor bezoekers?
- Wat is de algemene doelgroep van het stadsarchief?

Antwoorden

- Vrij budget, wel realistisch.
- De tablet staat in de ruimte voor de vitrine.
- Het enige vereiste is dat het logo wordt gebruikt.
- Er is geen vaste tijd voor de experience.
- Het worden meerdere apps. De app die wij maken is alleen voor onze vitrine.
- Kijk naar je vitrine een koppel het aan iets wat vandaag de dag gebeurt.
- Er is voorheen gewerkt met apps, maar die zijn niet meer te vinden.
- De algemene doelgroep is heel breed. Het is vooral Amsterdammers van jong en oud, maar ze werven ook toeristen. Ze werven vooral oudere mensen.

7 mei 2024

Bronnen

Nienke Meijer

✕ Gemeente
✕ Amsterdam
✕ Stadsarchief

Tamar de Rijk

<https://geschiedenislokaalamsterdam.nl/bronnen/mirakel-van-amsterdam>

<https://www.amsterdam.nl/stadsarchief/agenda/schatkamer-amsterdam/>

<https://www.amsterdam.nl/stadsarchief/canon-amsterdam/1345-mirakel-amsterdam/>

<https://www.amsterdam.nl/stadsarchief/onderwijs/archief-challenge/#:~:text=Vanaf%20het%20schooljaar%202024%2D2025,belang%20van%20het%20bewaren%20ervan.>

<https://www.events.nl/nieuws/moco-museum-lanceert-augmented-reality-app-voor-kunst>

<https://www.rijksmuseum.nl/nl/zien-en-doen/app>

<https://www.madurodam.nl/en/madurodam-apps>